

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vasárnelytt, hova úgy a lap beltartalmi részét illeti közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilttéri cikkek stb. intézendők.

Nyilttéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltnék.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kt
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak területéért 4 krajczár.
Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számoltatnak.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár helyegdíj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadottnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Fejedelmi esküvő.

Fejedelmi fényű örömnépnek volt e hó 15-én tanuja és Budavára. A mi szeretett József főherczegünk szépséges leánya, Margit főherczegnő esküdött örök hűséget Thurn-Taxis Albert herczegnek. Egész Magyarország mindenki örül a királyi ház magyar ága e nagy örömnépének. Mert József főherczeg testétől-lelkestől magyar volt már azon időben is, midőn legtöbb főúri szalonunkban a társalgási nyelv még a német s a francia volt. Érdemeiért tiszteljük, hazafiságáért szeretjük, magyarságáért imádjuk. S a milyen derék magyar ember József főherczeg olyan jó magyar egész családja. Bizonyosak vagyunk benne, hogy Margit főherczegnő Regensburgban, Bajorországban, német férje oldalán sem fogja elfelejteni soha, hogy magyar leánynak született s hazája Magyarország, melyhez egy szent vonzalom fűzi, melyet atyjától, anyjától, testvéreitől tanult, neve: honszerem. Ezt a szerelmet egy másik szerem, melyhez eskü köti és melyet az isteni gondviselés rendeltetése ébreszte szívi kebelében, el nem fojthatja, mert az ifjuság drága emlékezete az élet késő napjaiban is virul. Hisz itt fogamzott a kedves érzés lelkében s mily édes ábrándokban merengtek itt völegényével, az ég áldását a magyar primás itt adta reájok és az egész magyar nemzet imádkozott vele, hogy boldogok legyenek együtt, sokáig, mindig.

Magyar volt a menyegzői pompa; magyarul szólt az Ur oltára előtt a herczegprimás az áldást nyerő párhoz; magyarul fogadtak egymásnak örök hűséget a nő szépségtől és férfias deliségtől ragyogó jegyesek; s igazi magyar volt a lelkesedés, melylyel a főváros lakossága az örömszüloket s az ifjú párt üdvözölte. Mindennél becsesebb azonban azon meleg hazaszeretettől áthatott szavak, melyekkel József főherczeg válaszolt Budapest fővá-

rosa és Pestvármegye küldöttségeinek szerencsekívánataira.

E szavak csak olyan szívből fakadhattak, melynek minden dobbanása hazájáért ver. Nemcsak Budapesten, hanem az egész országban örömmel fogják olvasni e fenkölt szavakat:

„Igaz, én átörököltém a szeretett Magyarországához való vonzalmamat és ezen szeretet, a mióta e megye területén tartózkodom, ha lehet még csak nőtt s magyar hazánkhoz való ragaszkodásunk családunk minden tagjában egyaránt megvan.“

Igy szólt József főherczeg, hozzátéve, hogy leányának ragaszkodása Magyarországhoz változatlan megmarad a külföldön s hogy a szeretet átmege Thurn-Taxis Albert herczegre is.

Ime, ez a József nádor politikájának alap-eszméje, hogy gyermekeit magyaroknak neveltesse, hogy azokban e haza és a nemzet szeretetét örökölje, s hogy e törekvéssel szép eredményt ért el, arról tanúságot tehet a mai nemzedék.

Margit főherczegnőnek is, mint József főherczeg minden gyermekének, magyar az anyanyelve, magyar a nevelése, magyar az érzete s szent meggyőződésünk, hogy külföldön is magyar honleány marad s deli férjének is mestere lesz hazája nyelvében s megtanítja szeretni azt a hazát, mely ő neki is boldogsággal szült.

Áldás kísérje e fész életén át a nagy nádor unokáját, a legmagyarabb főherczeg leányát. Legyen az örömszüloknak igazán örömük forrása e frigy s a boldog menyasszony ne legyen soha boldogabb, csak mint azt neki a magyar nép kívánja, mert így a földön elérhető boldogságuk legfőbb foka lesz az osztályrésze.

SZEMLE.

Francoziaország a politikai idyllek hazája lett. A köztársaság huszadik évében a francoziák sokat mulatnak, zajosan is mulatnak, mint a francoziák eleven vérmérsékéhez illik, de nem jut eszökbe az államkormányzatot felforgatni. Most a nagy világ városban újra megünnepelték a július 14-iki nemzeti ünnepet, két napon át lobogós üszmenetekkel tarkították a boulevardokat, táncoltak minden utcásarkon, de semmi politikai mozgalomnak nese nem hallatszott és semmi ellenséges tüntetésnek szele nem sivitott a kormánypaloták körül. Az idylli bangulat oly tökéletes volt, hogy egy eszelős mechanikus, kinek nem sikerült találmányaira a világ figyelmét rávonna, leghatásosabb reklámul jónak látta a köztársaság elnöke felé töltetlen pisztolyt sütni el.

Carnot urra nézve kétségtelenül nagyon kellemetlenné válhatik, ha minden félreismert lángelme

és nyugtalan feltaláló őt szemeli ki ama czéltáblán, melyről nevének reklámfénye a világra lesugároz, de töltetlen pisztolyok távolról sem oly veszedelmesek, mint ama pokolgépek vagy Orsini-bombák, melyekkel Lajos Fülöpöt és III. Napoleont vette üzőbe a politikai ellenfelek fanatizmusa. Carnot ur szerencsésen kiállotta a reklámhajászatnak olyan kolosszális mérveit is, melyekkel Boulanger tábornok az egész köztársaságot hitte egyszerre légberöphetni. Még nem oly régen a július 14-iki ünnepet is arra gondolták felhasználni, hogy a fekete ló dícsőége harsogjon keresztül Párison. Hová lett ez mind, ha a merényletek reklámjának holni eszelős gépész csak a saját emlegettetéseért akarja hasznát venni? Bizony Francoziaország sorsa nagyon az idyll felé kezd fordulni; a francoziák akkor is, ha nem mulatnak, belemerülnek köznap gondjaikba, nem kívánva az államtól semmi egyebet, csak hogy éljen és élni hagyjon.

Valóban úgy látszik, mintha a köztársaság most lépett volna a külső és belső biztonság korszakába. Azok a zivataros válságok, melyek hullámai a második évtized végén valamennyi korábbi kormánytormát örvénybe sodortak, a köztársaság hajóját is zugva körülcsapkodták, de a nélkül, hogy elmerítették volna, vagy nagyobb kárt ejtettek volna benne. Az időszakos fergeteg elmúlt, az örvény meg van haladva, a hajó sima vizen biztosan evez tova. A jelenlegi kamara oly nyugodtan engedi kormányozni Francoziaországot, hogy szinte unalmassá válik. Még egyetlen kormánybuktatást sem hajtott végre, mintha csak teljes elentéte akarna lenni elődjének, mely annyira tudta foglalkoztatni a francoziák újságvágyát. Persze a kamara többségének még élénk emlékezetében van a tulságos érdekesség veszedelme, mely oly hatalmas konkurrencziát teremtett nekik a tingi-laugi tábornokában. Így is a kamara magartartása sokkal jobb, mint elemeinek összealkotás után várni lehetett volna. Radikálisok és monarchisták most is veszedelmes mennyiségben vannak jelen, de ezek is, azok is sokkal meggondoltabban viselkednek, mint az előbbi kamarában. A radikálisok mintha megismerték volna, hogy a köztársaság még gyengébb, sem hogy folytonos válságoktól létét féltetni nem kellene, a monarchisták viszont megismerhették, hogy már erősebb, sem hogy a tényekkel számolni nem kellene.

Ebben a pillanatban nem lehet észrevenni semmit amaz előjelek közül, melyek Francoziaországban egy kormányforma közeli romlására figyelmeztetni szoktak. A köztársaság talán soha sem ünnepelte meg az egészség és nyugodtság oly teljes érzetével nemzeti ünnepét, mint ez évben. Európában is most kap labra az érzés, hogy a köztársaságot a nemzetközi renomme egyik végleges tényezőjének kell tekinteni, szemmel láthatóan emelkedik is a franciaia kormány tekintélye és talán ez az alapja annak, hogy a francia-orsz szövetség híre most sürűen felmerül. Vajjon nem változik-e meg hirtelen a helyzetnek kedvező képe, ki tudná megmondani? Párist most a boulangizmus tulságaiból támadt jótékony csömör nagyon megseleziditette, de az izgalmból élő dícső város nem sokáig szokta beérni olyan ártatlan mulatságokkal, minőket a nemzeti ünnep nyújt. A jelenlegi kamarának a párisiak nemsokára legnagyobb büneül számíthatják be, hogy unalmassá vált. Unalmasság! Ez sok párisi szemében épen a nemzet elen elkövetett szörnyű sérelmet jelent és ezek

még visszakívánják a korábbi kamara örökös botrányait. Akkor pedig könnyen feltámadhatnak az alvó ördögök a jelenlegi kamarában is. Soha megdőlés nem lehet oly erős a radikálisokban, hogy a párisi népszertűség kísértésétől megvédje őket. Az a szép idyll, mit Páris a nemzeti ünneplátványával ez idén bemutatott, csálóka színjáték lehet. De azt is hinni lehet, hogy Franciaország népmilliói mind jobban megszilárdulnak a köztársaság iránti hitökben és mind erősebben fognak ellenállani a főváros muló áramlatainak. Itt a köztársasági kormányzatnak biztos jövője, mely a nyugalom és haladás jelenlegi korszakából támadhat.

Margit főhercegnő menyegzője.

Ős Budavára fényes esküvőnek volt e hó 15-én tanuja. A királyi várak kápolnájában ment végbe az egész nemzet rajongó szeretetétől körüvezett József főherceg leányának, Margit főhercegnőnek, menyegzője Thurn-Taxis Albert herceggel.

Kétszeresen nevezetes e családi esemény a magyar nemzet előtt. Először, mert a páratlan népszerűségnek és közszeretnek örvendő főhercegi család örömmünnepe s másodsor — mi a nemzet szemében ugyancsak nagyjelentőségű — istenoltára előtt magyarul ment végbe az esküvő, a boldog jegyesek magyarul fogadtak egymásnak örök hűséget, mit a jelenlevő fényes és szízes közönség mély csendben hallgatott meg.

Az esküvő a következőleg folyt le:

Olyan mozgalmas, színpompás képet, a minőt a vár nyugtalt József főherceg palotája környékén, nagyon régen nem lehetett látni s elképzelni alig is lehet. Kora reggeltől kezdve csak tódult a nép fel a várba mindenféle alkalmatosságon, de jobbra a legelőkelőbb osztályokból s leginkább a hölgyek.

A kocsik mind lépésben mentek és a nászmenetben résztvevők a közönség folytonos lelkes örömtüntetései mellett mindnyájan szívélyesen köszöntek az egész uton. A várak udvaránál befordulva, a felső négyszög alá hajtottak a kocsik; ott szálltak ki és a templomba vezető elöcsarnokba gyülekeztek, csak miután már mind együtt voltak indult meg az egész nászmenet a templom hajóján keresztül és pedig legelő b. Nyáry főudvarmester utána József Agost főherceg hadnagy egyenruhában, karján nővérét, a menyasszonyt vezetve. A menyasszony fehér ruháján végig ömlött finom menyasszonyi fátyolt több nagy gyémánt gombbal ellátott tü tartotta össze fején, hasonlólag oda volt tűzve a myrtusz-koszorú a fátyol alatt két oldalt gyémánt-csillárokkal a hajhoz. A ruha derekán végig oldalt myrtusz-disz húzódott. A négy méter hosszú uszályt László főherceg és a két kis főhercegleány tartották. László főherceg fehér selyem kabátban, rövid nadrággal, fehér selyem harisnyában és kivágott fehér atlasz cipőben, gomblyukában egy kis myrtusz-csokorral gyönyörű szép apród volt, mellette kis nővérei, egész rózsaszínben öltözve; a hajlázán, három fonadékban lecsingve, főtt rózsaszínű rózsákból összeállított koszorúval volt összetartva és erről rózsaszínű fátyol lengtet le, hasonl színű harisnya és kivágott atlasz félcipő.

A menyasszony leült a számára az oltár előtt felállított vörös damaszt-székre, előtte egy imaszámolylyal. A kis főherceg és két kis nővére hátul foglaltak helyet, eleinte állottak és tartották az uszályt. Utána jött sógornője, Mária Dorottya által vezetve, a völégény az ő bajor ezredének ezredesi egyenruhájában. Mária Dorottya világos kék ruhában, a fején világos kék fátyollal, miután a völégény menyasszonya mellett foglalt helyet. Utána jött József főherceg tábornoki egyenruhában és neje sárga atlaszruhában, egy magyar fejkötőre emlékeztető arany paszomántszalagból készült capotte-al a fején; ők is helyet foglaltak a külön padon, miután a többi hercegek leültek volt. Miksa Manó bajor herceg bajor katonae egyenruhában vezette Klementina hercegnőt, ki lilaszínű selyem ruhában, fölötté fekete csipkeszövettel jelent meg. Azután Koburg herceg, tábornoki egyenruhában s neje, Luiza hercegnő, feltűnő szép világos sárga selyemruhában, drága csipkediszitással, a fején kevés, kalapszerű, sárga virág-

diszszel és végre a Hohenzollern hercegi pár érkeztek meg.

Fél 12 órakor kezdődött a mise után a házasság megáldása. Simor hg. primás fényes segédlettel — Császka és Steiner püspök mellette foglaltak helyet — végezte a szertartást s azt hosszabb megszólítással vezette be. Megjegyzé, hogy magyarul fogja végezni az anyaszentegyház nevében a teendőit, miután a fenséges ara magyar hölgy s a völégény is szeretetében menyasszonyához már annyira elsajátította szeretett hazai nyelvünket, hogy biztos az iránt, hogy a mondottakat meg is fogja érteni. A magasztos egyházi beszéd után a főhercegek kiléptek a padból s az ara és völégény mellett mintegy tanuként foglaltak helyet; Ottó, Ferencz Salvator, Rainer főhercegek az ara mellett, Miksa, Manó és Taxis Egon a völégény mellett. Simor a szokásos kérdéseket intézte Albert herceggel és menyasszonyához és ők egész hangosan és érthetőleg feleltek a kérdésre képest nem-mel, vagy igen-nel. Következett azután a gyűrűk váltása s az eskütétel, melyet Albert herceg is egész hangosan magyarul mondott utána. A hercegprimás végül megáldotta az új házaspárt s a törvény értelmében megkötöttek jelentette ki a házasságot.

Ugyanabban a sorrendben, mint a hogy jöttek, csak hogy az első kocsiiban a kis hercegnők és azután az új pár ültek, mentek vissza a főhercegi palotába, ismét lépésben haladva és a zárt kocsiiban József főherceg és neje foglaltak helyet. Az egész uton a közönség éljenzése folyton meg-megujult.

A palotában fogadta az új házaspár, a főhercega sszony szobájában, a családtagok és a kíséret üdvözlőváltat.

T a n ü g y.

Körrendelet valamennyi alsófoku iparhatóságoknak.

Több alkalommal tapasztaltam, hogy az iparhatóságok oly esetekben a midőn az iparos (kereskedő) tanoncz nem mesterénél, hanem szülőjénél, gyámjánál vagy gondviselőjénél lakik a tanoncznak iskola mulasztásaiért azon iparost, azon feltetésben, hogy ő annak iskolába járását kellőleg nem ellenőrizhetvén azért felelősségre nem vonható, a mulasztási kihágás vádjá alól felmentik s így az iskola látogatás elmaradása megtorlatlanul marad.

Ennek folytán szükségesnek tartom gondoskodni arról, hogy ily esetek elő ne forduljanak s e czélból a vallás- és közoktatási miniszter ural egyetértőleg a következőket rendelem:

Az alsófoku iparhatóságok az iparos (kereskedő) tanonczok iskola mulasztásaiért kötelesek lévén az illető iparost, az ipartörvény 62. §-ának c) pontjában foglalt, rendelkezés teljesítésének elmulasztása miatt felelősségre vonni, illetőleg ugyanazon törvény 157. §. a) pontjának büntető határozatát alkalmazni, ismételt felhívni az iparhatóságokat, hogy e részbeni köteleességük teljesítésében mindenkor a legszigorubbán járjanak el s még azon esetben is a midőn az iparost a tanoncznak iskola mulasztásaiért, akár azért, mert a tanoncz nem ná a, hanem szüleinél, gyámjánál vagy gondviselőjénél lakik, akár pedig más okból felelősségre vonni nem lehet, a büntető eljárást ne szüntessék meg; hanem a vonatkozó följelentést, az iparhatóság által felvett tárgyalási jegyzőkönyvvel együtt folytatlagos tárgyalás végett a vallás- és közoktatási miniszter ur által 1876. évi szeptember hó 2-án 20,311. sz. a. a polgári községek számára a népiskolai közoktatás rendezése tárgyában kiadott „Utasítás“ 2-ik és 3-ik §-a értelmében a községi előjárásúgnak adják át.

A közs. előjárásúgnak pedig ugyancsak a fenn nevezett miniszter ural egyetértőleg köteleességüké teszem, hogy az iparhatóságoktól átvett iratok alapján indítsanak folytatlagos tárgyalást, s az iskola mulasztó tanoncznak szülőjét, gyámját vagy gondviselőjét az 1868. évi 38. t. cz. 9. §-a értelmében első ízben köteleességének teljesítésére komolyan figyelmeztessék, a mulasztás ismétlése esetében pedig az ugyanott megjelölt fokozatos büntetést alkalmazzák.

Oly esetekben a midőn a tanoncz iskola mulasztása akár a tanoncz-iskola igazgatóságának, akár az iskolai felügyelő-bizottság elnökének jelentése folytán jut az igazgatóságnak, illetve községi előjárásúgnak tudomására, úgy ezen hatóságnak, valamint fellebbezés esetében a másodfoku hatóságnak is köteleességévé teszem, hogy hozandó határozatukról a jelentést tevő iskola igazgatót vagy bizottsági elnököt szabályszerűleg értesítsék.

A befolyó büntetési pénzek az illető iskolát fenntartó község pénztárát illetik és oda haladéknélkül beszállítandók.

Ezek után felhívom a másodfoku iparhatóságot, hogy jelen rendeletem pontos végrehajtásáról gondoskodjék s a hatósága alatt álló elsőfoku iparhatóságok, (iparhatóságokat) valamint a községi előjárásúgnak (előjárásúgnak) fentebbiek eljárására utasítsa.

Budapest, 1890. június 4-én.

Baross, s. k.

Értesítés.

A székely-kereszturi m. kir. állami tanítóképző intézetben az 1890/91. iskolai évre a felvételi vizsgálatok f. év szeptember hó 2. és 3. napjain fognak megtartatni s a tanév ugyanazon hó 4-én nyitattik meg.

Fölvétetik minden oly ép testű, egészséges növendék, ki 15-ik életévét már betöltötte s a gymnasim, vagy a reáliskola, vagy a polgári iskola legalább 4. alsó osztályát jó sikerrel elvégezte. A kik ezt iskolai bizonyítvánnyal igazolni nem képesek, a magyar és német nyelvtanból, a földrajzból, történelemből és számtanból felvételi vizsgálatot tartsanak tenni s e tantárgyakból annyit kell tudniok, mint a mennyit az említett iskolák négy alsó osztályaiban tanítanak. Ezen kívül a nagym. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 1880. évi 6945. sz. a. rendeleete értelmében a zene és énektanuláshoz megkívántató képesség kipuhatólása tekintetéből minden ifju felvételi vizsgálat alá vétetik.

A felvételért sajátkezűleg irt folyamodványok tanítóképezdénk igazgatóságához czimezve, f. évi augusztus hó 20-ig alólirotthoz küldendők be.

A folyamodás a következő okmányokkal szerezendő fel: keresztlevele, iskolai bizonyítvány eredetiben, orvosi bizonyítvány, mely a test, különösen pedig a látó és halló érzékek épségét igazolja, védhímlő utóoltást igazoló bizonyítvány; végül ha folyamodó az iskolát már korábban elhagyta volna, a közbeeső idő hol töltését rendre kimutató foglalkozási bizonyítványok. A folyamodásra, ha szegénységi bizonyítvány nincs mellékelve, 50 kros s a mellékletekre megfelelő bélyegek ragasztandók.

Tandíjat a növendékek nem fizetnek, de tankönyvekre minden ifju legalább 10 frtot hozzon magával s fizesse be alólirotthoz.

Minden ifju nyer az együttlakási helyiségben szállást, fűtést, világítást, mosást és gyógykezelést ingyen s ezenkívül a szegények és arra érdemesek 5-8 frt havi állami segélyt.

Köteles minden növendék tisztességes ruházaton kívül magával hozni 6 pár változót, 2 hálórőget, 6 zsebkendőt, 4 törülközőkendőt, 6 pár kapcsát, 1 párnát, 2 párnahéjat, 2 alsó, 2 felső lepedőt és 1 ágylterítőt. Minden fehérműt a tulajdonos teljesen kiírt nevével, gyertyintával jegyzendő meg. Agyról, asztalról, székről, szekrényről s egyéb butorokról, valamint szalmaszákról és pokróczokról gondoskodva van.

Székely-Keresztur, 1890. július hó 11-én.

Borbély Sámuel,
igazgatótanár.

Külömfélék.

— **Bálint Gábor** nagyhirű székely tudós hazánk-fia, ki hazatérte után állandóan Szentkatolnán, rokonai körében időzik, ma, vasárnap az „Unió“-kerti színpadon felolvasást fog tartani uti élményeiből. Felesleges is tán említenünk, hogy ugy városunkban, mint a vidéken nagy az érdeklődés ezen estély iránt. Felolvasás után a nagy tudós tiszteletére fényes bankett lesz, melyre már a város és vidék intelligenciája előre bejelentette részvételét.

— **Regále ügy.** A kézdívásárhelyi regále ügyet pénteken tárgyalta Seps-Szentgyörgyön a köz-igazgatási albizottság, kimondván, hogy 206,000 frtot fog Kézdí-Vásárhely részére kártalanításul a nagyméltóságú pénzügyminiszter urnájánlatba hozni, mivel a felajánlott 157 ezer frt megváltási összeg nem felel meg sem a viszonyoknak, sem a jelenleg a város, mint bérlő által fizetett bérösszegnek. Ezen 206 ezer frt az albizottság ajánlata szerint minden levonandók levonása után tisztán lenne a város részére kiutalandó. A köz-igazgatási albizottság ezen tárgyaláson a város érdekeit a városi polgármester és pénztárnok képviselték.

— **Határsértés.** Említettük volt lapunkban, hogy a K.-Vásárhely város tulajdonát képező „Keskés zsiros“ havas, a határrendezés alkalmával Romá-

niához szakadt részét a romániai Szt. Spiridon zárda, a nemzetközi egyezség daczára, mely a tulajdonos városnak szabad használatot biztosít, önhatalmulag elfoglalta. K.-Vásárhely városa már az első foglalás hírére megtette a szükséges lépéseket, s ezen ügy jelenleg diplomaciai tárgyalás alatt áll, hanem azért a jeles zárda tovább ment, fűrészt állíttatott be a kézdivásárhelyi erdőbe s el kezdte a fákat vágatni. Ilyen viszonyok között nem volt más mit tenni, mint az, hogy a város képviselője megbizta a tanácsot, hogy a szerzet ellen indítson pert. Ha azonban a román bíróságok is oly fogalmakkal bírnak a jogról, mint ama tiszteltreméltó egyházi testület, a határrendezés Kézdivásárhely városának sokba fog kerülni.

— **Julialis.** A „Kézdivásárhelyi Műkedvelő Egyesület”, mely eddig is számos jelét adta életrevalóságának, f. hó 27-én, saját pénztára javára, a Nagy Ferencz ur rétjén kossaras juliálist rendez 50 kros belépti díj mellett. Ajánljuk e derék, jóra való, tevékeny fiatal egyesületet a közönség figyelmébe, melynek az iránta tanúsított eddigi pártfogást jövőre is megtartani legfőbb törekvése.

— **Kegyetlen gyilkosság** történt f. hó 19-re virradó éjjelen Szentléleken. Kanabé Mihály egy rovtort multu munkás, feleségével szóváltásba elegyedett s dühében fejszét ragadva, azt a szó teljes értelmében darabokra vagdalta. A kanibáli ember féktelen dühében, miután megölte áldozatát, még a csontjait is összetörte. A csendőrség értesülvén a dologról, kora hajnalban kivonult Szentlélekre.

— **A vadászat halottja.** Mult kedden volt temetése Teutsch József kereskedőnek, annak a szerencsétlen embernek, kit legjobb barátja, Galtz József, lőtt szíven az apáczai erdőségeken vadászat alkalmával. Szentanuk megerősítik azt a hírt, hogy Teutsch maga volt oka szerencsétlenségének. Mikor a vad közeledtét a hajtók jelezték, Teutsch elhagyta helyét s a másik oldalra ment át, hogy a vadhoz közelebb legyen. Lebukott egy bokor mögé, hogy a hajtók által jelzett vaddisznót célba vegye. Galtznak sejteltne sem volt arról, hogy barátja helyét elhagyta volt, a sürti bozót árnyékában mozgó alakot vadnak gondolva, célba vette s elsütötte 6 golyóval, ugynevezett postával töltött fegyverét. A durranásra odaszaladtak társai is s halva látták elterülni Teutschot. Mind a hat golyó szívébe furódott a szerencsétlennék. Teutsch neje egyik kis fiával Bécsben volt rokonai látogatására, ott érte a lesújtó hír. Mikor a boldogtalan apát saját koosiján halva vitték Brassóba, gyermekei megpillantva a kocsit, örömköltással futottak előbe; képzeltetni a szív facsaró jelenetet, a mi ekkor a szerencsétlen házban és temetés napján lejátódott.

— **Harcz egy veszett kutyával.** Hátszegen egy idő óta folytonosan zaporodnak a veszett ebek s alig mulik el nap, hogy ne történék szerencsétlenség. A mult héten a környékbeli falvakban többen bele is haltak a veszett eb marásába; egy áldozatot bevitték Dévára, az ott halt meg. Nehány nappal ez előtt a Kendeffy-féle uradalom kezelőjét harapta meg veszett kutya, e hó 14-én pedig egy asszonyt. De mindezeknél borzalmasabb eset történt ugyan e hó 15-én Hátszegen. Egy Poveszku nevű timármester ugyanis reggel kiment a mezőre s visszajövet azt vette észre, hogy egy nagy kutya tart feléje. A timárnak persze eszeágában sem volt, hogy veszett kutyával lesz dolga s azért tovább folytató utját. A kutya azonban utolérte s rángrott. A szerencsétlen ember elterült a földön, a kutya pedig a legnagyobb dühvel jobb vállába harapott, erre a megharapott nyakon ragadta a kutyát s a földhöz verte, de a tajtékzó állat újra felugrott. A szegény ember ekkor már egészen össze volt marva, de volt még annyi ereje, hogy torkon fogva a kutyát, a földhöz vágta. Ekkor menekülni akart s el is jutott egy kerítésig, de a kutya ismét ott termelt s jobb mellébe harapott. Valóságos élet-halálharcz keletkezett ekkor a kutya és ember között. A vadállat minden áron a fejét akarta megharapni, de erős kézzel, két fiúféllel fogva tartotta magától távol a véres ember. Végre hecszias küzdelem után a kutya megfojtva, megdögölve vált el a megmart embertől, ki véresen ment a városházára, hol azonnal orvosi segítségben részesítették. Remélhetőleg mielőbb felküldik Budapestre, a Pasteur-intézetbe.

— **A királykisasszony új otthona.** Nagyban rendezkednek a lichteneggi kastélyban, mely Mária-Va-jériának és férjének lesz állandó lakóhelye. A belső

berendezéssel már elkészültek s most azokat a külföle, jórészt gyermekkori emléktárgyakat helyezik el, melyeket a főhercegnő itt is maga körül akar látni. A kastélyba már most csak jeggyel lehet bejutni s ilyet is nagy nehezen adnak, bár százával járnak bucsut a kíváncsiak Lichtenegbe. Az új pár tudvalevőleg az esküvőt követő első heteket nem Lichtenegben, hanem a radmani vadász-kastélyban fogja töltöni. Radmer tulajdonképen nem is vadász-kastély, hanem csak vadász-ház, melynek csak nagyon korlátozott számú helyiségei vannak, egész éven át csak egy császári erdész lakik benne. Mária-Valéria személyes óhaja, hogy a legnagyobb visszavonultságban és egyszerűségben tölthessen ott néhány hetet esküvője után. Mindössze egy inas, egy komorna, egy szakács és egy kocsis kíséri a főhercegi párt, kik Lichtenegbe csak az ősszel költöznek be véglegesen. A király legközelebb megnézi, hogyan rendezték be leánya kastélyát.

— **Határvizsgálat és határvizsgálati kir. biztos.** Az osztrák-magyar monarchia két állama és Románia között 1887-ben kötött s az 1888. évi XIV. t.-cikkkel az ország törvényei közé iktatott határegyezmény végrehajtásából az 1888. év folyamán véghez vitt határjelzés leírása mind a magyar, mind a román kormány részéről megerősítvén, e határegyezmény VII. cikkelyének rendelkezéséhez képest, a nyár folyamán a Magyarország s Románia közötti egész határvonalra kiterjedő vizsgálat lesz eszközöndő. E határvizsgálati munkálatok legelsőbb július hó 30-án kezdődnek s okvetlenül e nyáron hajtának végre. A határvizsgálat a Beszterce-Naszód megyében fekvő hármass határponton veszi kezdetét s így halad aztán a Dunáig. Magyar részről a határvizsgálati bizottságba királyi biztossá ő Felső Mikó Bálint esikmegyei főispánt nevezte ki.

— **Véres mulatság.** A napokban több brassói iparos család kirándult a méhkertekbe, hol a Vidombák folyó partján fürdés után kedélyesen uszonnáltak és mulattak. E mulatságot brutális módon megzavarták. Midőn Finta Ferencz, magyar cipész-mester, kit mindenki szelid és tisztességes polgárnak ismer, fürdés után kijött a vízből s a Buncsu-féle méhkert mellett elsietett, hogy felöltözzék, nehány a kertben dolgozó vad oláh megtimadta a védtelen embert s majdnem agyonverték. A zajra a mulató társaság több tagja a Finta segítségére sietett, így May János kovács-mester is; de a vérszemre kapott oláhok ezt is agyba-főbe verték, szúrták. A megrémült társaság egyik tagja orvosért, egy másik rendőrkért futott. Az orvos bevarrta Finta kettéhasadt fejét s egyéb sebeit. Nehezebb dolga volt a rendőr-járat vezetőjének. A kert tulajdonosának anyósá nem akarta megengedni, hogy belépjenek a méhkertbe. Nagy nehezen mégis sikerült négy „jó madarat” letartóztatni. Mint halljuk, ezek a móczók iparszerűleg üzik ezen vandalismsukat. Megvárják, míg valaki megfürdik s aztán megrohanják a védtelent, elverik, megszalasztják s aztán megfosztják ruhájától s egyéb holmijától. Jögczimók erre csak az, hogy ott nem szabad járni; de semmi jel nem figyelmezteti az arra menőt, hogy tilos helyen jár s hogy — rablók közé siet.

— **Óriási forgószél.** Oláhbagátról írják, hogy f. hó 7-én d. e. 10—11 órakor a Kolostor, Vaád és Oláh-Bogáta községek határai között mintegy 5—6 holdnyi területen rendkívüli forgószél volt s tartott 5—15 percig. A mindent magával ragadó szél oly forró volt, hogy az ott dolgozó munkások bőrt összeégette s oly nagy erővel jött, hogy a patakból a vizet és a szántóföldekről a fővényt nagymennyiségben ragadva magával, a még le nem kaszált rétek füvetit úgy beverte azzal, hogy a folyó évben hasznavehetetlenek. Továbbá négy boglya szénát karóstól kitépett, illetve fölemelt és nagy távolságra a magasságba vitte s ott szétszórta. Egy derékvastagságú élő vadfát többől kicsavart és mintegy pár száz lépésnyi távolsáig vitte magával. A le nem tarolt gabonákat összeviszta kuszálta és különösen a törökbuza vetéseket a jégesőnél erősebben összetörte. Feltűnő volt az, hogy eső és jég nélkül jelentkezett a vihar, még csak felhő sem volt a közelben, csak a tűnemény színhelye fölött nyult le a magasból egészen fürgőlegesen egy világosszürke felhő, mely felül szélesebb és befelé mind vékonyabb volt, míg egész hegyben végződött. Egészen világos felleg volt, csak a tűnemény végén volt sötétebb. A megrémült munkás nép a különös alakú fellegben sárkányt vél látni, annál is inkább, mert ilyen rendkívüli vihar a közelben még nem volt. Szerencse,

hogy csak kis területen dult, sőt még nagyobb szerencse az, hogy nem a községben jelentkezett, mert a milyen nagymérvű volt, az egész községet feldúlja.

— **Thurn-Taxis herceg ajándéka.** Simor János hercegprimást, ki még szerdán visszautazott székelyhelyre, szép ajándékkal lepte meg Thurn-Taxis Albert herceg a nász lakoma után. Egy gyönyörű arany keresztet nyújtott át neki, mely valóságos remeke az ötvösművészetnek. A kereszt számtalan drága kövei közül különösen egy gömbölyűre csiszolt dió nagyságú smaragd válik ki színpompájával. A hercegprimás az ajándékot nem fogja kiúctarába helyezni, mivel kiválóbb ünnepek alkalmával hordani óhajtja.

— **Két új földesasszony.** Vulka Pordányban, Kismarton mellett nemrég két éltesebb hölgy birtokot vásárolt s azóta ott szép csendesen gazdálkodik. A két hölgy testvér; az egyik most 38 éves, a másik 10 évvel idősebb; mindketten sokat járták a világot, Romániát, Szerbiát, Oroszországot beutazták s Bécsben sem ismeretlenek. A két magyar földbirtokosnő nem más, mint két törpe nő, kik az idén a tavasz végével még a bécsi Praterben mutogatták magukat belépő-díj mellett. A bécsi szereplés volt az utolsó, mert ekkor a két törpe azt vette észre, hogy csekélységük elég nagy jövedelmet hajtott arra, hogy öreg napjaikra megszabaduljanak az imprezárió szeszélyeskedéseitől, a művészi pálya sok mindenféle gondjától és bajától. Így lett belőlük magyar földbirtokosnő.

— **Gyilkos anya.** Szentgyházás-Oláhfaluban Pista Istvánnak hívják a pakulárt. Az iskolának a külsőjét is csak elvétve látta, de a koresmát „körülbelül” igen jól ismerte. Felesége is volt neki, meg öt gyermeke, kik közül a 12 éves segített pásztorodni, a másik 4 pedig, kik 4 hónapos, 4, 7 és 9 évesek valának, ottkon nyomorogtak. Legfőbb élelmi czikk a pálinka lévén, egyéb ételekre nem juthatott sok s éheztek mindnyájan. Az asszony június 23-án a síró 4 gyermeket ismét pálinkával elégítette ki s részegítette le. Fogott ekkor egy kést s előbb a sorban fekvő 4 gyermeket, aztán önmagát felhasította. Az iszonyu tette az asszonyt némelyek szerint a kétségbeesés, mások szerint örüli roham vitte rá. Az érdemes férj hazahívatván, a boncolási és temetési szertartást szintén részegen aludta át egy fakószékér csendes ölében.

— **Medvék.** Hatalmas medvét lőtt meg a napokban Gözsi Géza vadász ember, a maczkó azonban elhordta a bőréi; később azonban mádfalvi emberek találtak meg és bevitték Mádfalvára, hova Gözsi Géza is azonnal kirándult. Még több község területén garázdálkodnak a maczkók és nagy károkat tesznek. Valószínű, hogy a többi községekben is fognak hajtóvadászatot tartani s még néhány medvebőrre lehet áldomást inni.

— **A hőség Amerikában** az idén minden képzetet felülmúl. A mi kánikulának valóságos gyermekjátékához, a mit az amerikai nap produkál. Ezer meg ezer ember pusztul el napszúrás folytán; az állatok rakásra hullanak az utcán. Burlingtonban 106 (Fahrenheit) fok volt a meleg a napokban, St.-Louisban 104 fok, Cincinnati, Milwaukee, Indianapolis mind 100 fokos hőségben szenvednek; ez a 100 fok tudvalevőleg 55½ fok Celsius, és 44½ Reaumur. Legkeservesebb a chicagóiak sorsa. Ott még éjjel is majdnem oly szörnyű hőség van, mint nappal. Az üzlet mindenütt pang; a szabadban teljes lehetetlenség dolgozni. Száz meg száz ló hull el naponta.

— **A fenyegető bolgárok.** Azon fán, mely alatt Panicza őrnagyot föbelőtték, a minap egy reggel a következő feliratu vászonszalagot találtak: „Nyugodjál békében, kedves Panicza hajrárs, 1890 ben itt lesz a Ferdinánd sirja is.” E szavak bolgár nyelven nagy vörös betűkkel voltak a vászonra írva.

— **Megfordítva.** Ugyan menjen edesem! Ön el tudott engem feledni két évig, mert nagy távolságban voltam tőle, s most, hogy közel van hozzám, ön — nem hagy békét.

— Ez onnan van, asszonyom, hogy a szerelem könnyen le tudja győzni a távolságot, de a közelséget alig.

Piaczi árak

Kézdi-Vásárhelyt, július 13-án.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 6 frt 70 kr
„ (elegy)	— frt — kr
Rozs (tisztá)	— frt 70 kr
Rozs (elegy)	hektóliterenkint — frt — kr

még visszakívánják a korábbi kamara örökös botrányait. Akkor pedig könnyen feltámadhatnak az alvó ördögök a jelenlegi kamarában is. Soha megdőlés nem lehet oly erős a radikálisokban, hogy a párisi népszerűség kísértésétől megvédje őket. Az a szép idyll, mit Páris a nemzeti ünnep látványával ez idén bemutatott, családok színjáték lehet. De azt is hinni lehet, hogy Franciaország népmilliói mind jobban megszilárdulnak a köztársaság iránti hitökben és mind erősebben fognak ellenállani a főváros muló áramlatainak. Itt a köztársasági kormányzatnak biztos jövője, mely a nyugalom és haladás jelenlegi korszakából támadhat.

Margit főhercegnő menyegzője.

Ős Budavára fényes esküvőnek volt e hó 15-én tanuja. A királyi várak kápolnájában ment végbe az egész nemzet rajongó szeretetétől környezett József főherceg leányának, Margit főhercegnőnek, menyegzője Thurn-Taxis Albert herceggel.

Kétszeresen nevezetes e családi esemény a magyar nemzet előtt. Először, mert a páratlan népszerűségnek és közszeretnek örvendő főhercegi család öröminnepe s másodsorban — mi a nemzet szemében ugyancsak nagy jelentőségű — isten oltára előtt magyarul ment végbe az esküvő, a boldog jegyesek magyarul fogadtak egymásnak örök hűséget, mit a jelenlevő fényes és diszes közönség mély csendben hallgatott meg.

Az esküvő a következőleg folyt le:

Olyan mozgalmas, színpompás képet, a minőt a vár nyújtott József főherceg palotája környékén, nagyon régen nem lehetett látni s elképzelni alig is lehet. Kora reggeltől kezdve csak tódult a nép fel a várba mindenféle alkalmatosságon, de jobbra a legelőkelőbb osztályokból s leginkább a hölgyek.

A kocsi mind lépésben mentek és a nászmenetben résztvevők a közönség folytonos lelkes örömtüntetései mellett mindnyájan szívélyesen fordultak az egész uton. A várak udvaránál befordulva, a felső négyszög alá hajtatva a kocsik; ott szálltak ki és a templomba vezető előcsarnokba gyülekeztek, csak miután már mind együtt voltak indult meg az egész nászmenet a templom hajóján keresztül és pedig legelő b. Nyáry főudvarmester utána József Agost főherceg hadnagyi egyenruhában, karján nővérét, a menyasszonyt vezetve. A menyasszony fehér ruháján végig ömlött finom menyasszonyi fátyolt több nagy gyémánt gombbal ellátott tü tartotta össze fején, hasonlólag oda volt tűzve a myrtusz-koszoru a fátyol alatt két oldalt gyémánt-csillárokkal a hajhoz. A ruha derekán végig oldalt myrtusz-disz huzódott. A négy méter hosszú uszályt László főherceg és a két kis főhercegleány tartották. László főherceg fehér selyem kabátban, rövid nadrággal, fehér selyem harisnyában és kivágott fehér atlasz cipőben, gomblyukában egy kis myrtusz-csokorral gyönyörű szép apród volt, mellette kis nővérei, egész rózsaszínben öltözve; a hajlázán, három fonadékban lecsüngve, főtt rózsaszínű rózsákból összeállított koszorúval volt ösztartva és erről rózsaszínű fátyol lengett le, hasonlított harisnya és kivágott atlasz félcipő.

A menyasszony leült a számára az oltár előtt felállított vörös damaszt-székre, előtte egy imaszámolylyal. A kis főherceg és két kis nővére hátul foglaltak helyet, eleinte állottak és tartották az uszályt. Utána jött sögornője, Mária Dorottya által vezetve, a vőlegény az ő bajor ezredének ezredesi egyenruhájában. Mária Dorottya világos kék ruhában, a fején világos kék fátyollal, miután a vőlegény menyasszonya mellett foglalt helyet. Utána jött József főherceg tábornoki egyenruhában és neje sárga atlaszruhában, egy magyar fejkötőre emlékeztető arany paszomántszalagból készült capotte-al a fején; ők is helyet foglaltak a külön padon, miután a többi hercegek leültek volt. Miksa Manó bajor herceg bajor katonaegyenruhában vezette Klementina hercegnőt, ki lilaszínű selyem ruhában, fölötté fekete csipkeszövettel jelent meg. Azután Koburg herceg, tábornoki egyenruhában s neje, Luiza hercegnő, feltűnő szép világos sárga selyemruhában, drága csipke-diszítéssel, a fején kevés, kalapszerű, sárga virág-

diszszel és végre a Hohenzollern hercegi pár érkeztek meg.

Fél 12 órakor kezdődött a mise után a házasság megáldása. Simor hg. primás fényes segédlettel — Császka és Steiner püspök mellette foglaltak helyet — végezte a szertartást s azt hosszabb megszólítással vezette be. Megjegyzé, hogy magyarul fogja végezni az anyazszenetegház nevében a teendőit, miután a fenséges ara magyar hölgy s a vőlegény is szeretetben menyasszonyához már annyira elsajátította szeretett hazai nyelvünket, hogy biztos az iránt, hogy a mondottakat meg is fogja érteni. A magasztos egyházi beszéd után a főhercegek kiléptek a padból s az ara és vőlegény mellett mintegy tanuként foglaltak helyet; Ottó, Ferencz Salvator, Rainer főhercegek az ara mellett, Miksa, Manó és Taxis Egon a vőlegény mellett. Simor a szokásos kérdéseket intézte Albert hercegre és menyasszonyához és ők egész hangosan és érthetőleg feleltek a kérdésre képest nem-mel, vagy igen-nel. Következett azután a gyűrűk váltása s az eskütétel, melyet Albert herceg is egész hangosan magyarul mondott utána. A herceggprimás végül megáldotta az új házaspárt s a törvény értelmében megkötöttnek jelentette ki a házasságot.

Ugyanabban a sorrendben, mint a hogy jöttek, csak hogy az első kocsiiban a kis hercegnők és azután az új pár ültek, mentek vissza a főhercegi palotába, ismét lépésben haladva és a zárt kocsiiban József főherceg és neje foglaltak helyet. Az egész uton a közönség éljenzése folyton meg-megújult.

A palotában fogadta az új házaspár, a főherceggasszony szobájában, a családtagok és a kíséret üdvözlőváltait.

T a n ü g y.

Körrendelet valamennyi alsófoku iparhatóságnak.

Több alkalommal tapasztaltam, hogy az iparhatóságok oly esetekben a midőn az iparos (kereskedő) tanoncz nem mesterénél, hanem szülőjénél, gyámjánál vagy gondviselőjénél lakik a tanoncznak iskola mulasztásaiért azon iparost, azon feltevésben, hogy ő annak iskolába járását kellőleg nem ellenőrizhetvén azért felelősségre nem vonható, a mulasztási kihágás vádjá alól felmentik s így az iskola látogatás elmaradása megtorlatlanul marad.

Ennek folytán szükségesnek tartom gondoskodni arról, hogy ily esetek elő ne forduljanak s e célból a vallás- és közoktatási miniszter ural egyetértőleg a következőket rendelem:

Az alsófoku iparhatóságok az iparos (kereskedő) tanonczok iskola mulasztásaiért kötelesek lévén az illető iparost, az ipartörvény 62. §-ának c) pontjában foglalt, rendelkezés teljesítésének elmulasztása miatt felelősségre vonni, illetőleg ugyanazon törvény 157. §. a) pontjának büntető határozatát alkalmazni, ismételt felhívni az iparhatóságokat, hogy e részbeni köteleességük teljesítésében mindenkor a legszigorubbán járjanak el s még azon esetben is a midőn az iparost a tanoncznak iskola mulasztásaiért, akár azért, mert a tanoncz nem ná a, hanem szüleinél, gyámjánál vagy gondviselőjénél lakik, akár pedig más okból felelősségre vonni nem lehet, a büntető eljárást ne szüntessék meg; hanem a vonatkozó följelentést, az iparhatóság által felvett tárgyalási jegyzőkönyvvel együtt folytatólágos tárgyalás végett a vallás- és közoktatási miniszter ur által 1876 évi szeptember hó 2-án 20.311. sz. a. a polgári községek számára a népiskolai közoktatás rendezése tárgyában kiadott „Utasítás” 2-ik és 3-ik §-a értelmében a községi elöljáróságnak adják át.

A közs. elöljáróságoknak pedig ugyancsak a fenn nevezett miniszter ural egyetértőleg köteleességükre teszem, hogy az iparhatóságoktól átvett iratok alapján indítsanak folytatólágos tárgyalást, s az iskola mulasztó tanoncznak szülőjét, gyámját vagy gondviselőjét az 1868. évi 38. t. cz. 9. §-a értelmében első ízben köteleességének teljesítésére komolyan figyelmeztessék, a mulasztás ismétlése esetében pedig az ugyanott megjelölt fokozatos büntetést alkalmazzák.

Oly esetekben a midőn a tanoncz iskola mulasztása akár a tanoncz-iskola igazgatóságának, akár az iskolai felügyelő-bizottság elnökének jelentése folytán jut az igazgatóságnak, illetve községi elöljáróságnak tudomására, úgy ezen hatóságnak, valamint fellebbezés esetében a másodfoku hatóságnak is köteleességévé teszem, hogy hozandó határozatukról a jelentést tevő iskola igazgatót vagy bizottság elnököt szabályszerűleg értesítsék.

A befolyó büntetési pénzek az illető iskolát fenntartó községi pénztárát illetik és oda haladéknélkül beszállítandók.

Ezek után felhívom a másodfoku iparhatóságot, hogy jelen rendeletet pontos végrehajtásáról gondoskodják s a hatósága alatt álló alsófoku iparhatóságot, (iparhatóságokat) valamint a községi elöljáróságot (előjáróságokat) fentebbiek eljárására utasítsa.

Budapest, 1890. június 4-én.

Baross, s. k.

É r t e s í t é s.

A székely-kereszturi m. kir. állami tanítóképző intézetben az 1890/91. iskolai évre a felvételi vizsgálatok f év szeptember hó 2. és 3. napjain fognak megtartatni s a tanév ugyanazon hó 4-én nyitattik meg.

Felvétetik minden oly ép testű, egészséges növendék, ki 15-ik életévét már betöltötte s a gymnasium, vagy a reáliskola, vagy a polgári iskola legalább 4 alsó osztályát jó sikerrel elvégezte. A kik ezt iskolai bizonyítvánnyal igazolni nem képesek, a magyar és német nyelvtanból, a földrajzból, történelemből és számtanból felvételi vizsgálatot tartzoznak tenni s e tantárgyakból annyit kell tudniok, mint a meynyit az említett iskolák négy alsó osztályaiban tanítanak. Ezen kívül a nagym. vallás- és közoktatásiügyi miniszter urnak 1880. évi 6945. sz. a. rendelete értelmében a zene és énektanuláshoz megkívántató képesség kipróbálása tekintetéből minden ifju felvételi vizsgálat alá vétetik.

A felvételért sajátkezűleg írt folyamodványok tanítóképezdék igazgatóságához címezve, f. évi augusztus hó 20-ig alólírozthoz küldendők be.

A folyamodás a következő okmányokkal szerezendő fel: keresztlevél, iskolai bizonyítvány eredetiben, orvosi bizonyítvány, mely a test, különösen pedig a látó és halló érzékek épségét igazolja, védhimlő utóoltást igazoló bizonyítvány; végül ha folyamodó az iskolát már korábban elhagyta volna, a közbeeső idő hol töltését rendre kimutató foglalkozási bizonyítványok. A folyamodásra, ha szegénységi bizonyítvány nincs mellékelve, 50 kros s a mellékletekre megfelelő bélyegek ragaszthatók.

Tandiját a növendékek nem fizetnek, de tankönyvekre minden ifju legalább 10 frtot hozzon magával s fizesse be alólírozthoz.

Minden ifju nyer az együttlakási helyiségben szállást, fűtést, világítást, mosást és gyógykezelést ingyen s ezenkívül a szegények és arra érdemesek 5—8 frt havi állami segélyt.

Kötelek minden növendék tisztességes ruházaton kívül magával hozni 6 pár változót, 2 hálót, 6 zsebkendőt, 4 törülközőkendőt, 6 pár kapucát, 1 párnát, 2 párnahajat, 2 alsó, 2 felső lepedőt és 1 ágyszerítőt. Minden fehérmű a tulajdonos teljesen kiirt nevével, vegytintával jegyzendő meg. Agyról, asztalról, székről, szekrényről s egyéb bútorkról, valamint szalmazsákról és pokróczokról gondoskodva van.

Székely-Keresztur, 1890. július hó 11-én.

Borbély Sámuel,
igazgatótanár.

Különlélek.

— Bálint Gábor nagyhirű székely tudós hazánk-fia, ki hazatérte után állandóan Szentkatolnán, rokonai körében időzik, ma, vasárnap az „Unió”-kerti színpadon felolvasást fog tartani uti elméneiből. Felesleges is tán említenünk, hogy egy városunkban, mint a vidéken nagy az érdeklődés ezen estély iránt. Felolvasás után a nagy tudós tiszteletére fényes bankett lesz, melyre már a város és vidék intelligenciája előre bejelentette részvételét.

— Regále ügy. A kézdivásárhelyi regále ügyet pénteken tárgyalta Seps-Szentgyörgyön a köz-igazgatási albizottság, kimondván, hogy 206,000 frtot fog Kézdi-Vásárhely részére kártalanításul a nagyméltóságu pénzügyminiszter urnálajánlatba hozni, mivel a felajánlott 157 ezer frt megváltási összeg nem felel meg sem a viszonyoknak, sem a jelenleg a város, mint bértő által fizetett bérösszegnek. Ezen 206 ezer frt az albizottság ajánlata szerint minden levonandók levonása után tisztán lenne a város részére kiutalendő. A közigazgatási albizottság ezen tárgyaláson a város érdekeit a városi polgármester és pénztárnok képviselték.

— Határsértés. Említettük volt lapunkban, hogy a K-Vásárhely város tulajdonát képező „Kecskés zsiros” havas, a határrendezés alkalmával Romá-

niához szakadt részét a romániai Szt. Spiridon zárda, a nemzetközi egyezség daczára, mely a tulajdonos városnak szabad használatot biztosít, önhatalmulag elfoglalta. K.-Vásárhely városa már az első foglalás hírére megtette a szükséges lépéseket, s ezen ügy jelenleg diplomaciai tárgyalás alatt áll, hanem azért a jeles zárda tovább ment, fűrészt állíttatott be a kézdívásárhelyi erdőbe s el kezdte a fákat vágatni. Ilyen viszonyok között nem volt más mit tenni, mint az, hogy a város képvisellete megbízta a tanácsot, hogy a szerzet ellen indítson pert. Ha azonban a román bíróságok is oly fogalmakkal bírnak a jogról, mint ama tiszteltreméltó egyházi terület, a határrendezés Kézdí-Vásárhely városának sokba fog kerülni.

— **Julialis.** A „Kézdívásárhelyi Mükedvelő Egyesület”, mely eddig is számos jelét adta életrevalóságának, f. hó 27-én, saját pénztára javára, a Nagy Ferencz ur réjtjén kósaras juliálíst rendez 50 kros belépti díj mellett. Ajánljuk e derék, jóra való, tevékeny fiatal egyesületet a közönség figyelmébe, melynek az iránta tanúsított eddigi pártfogást jövőre is megtartani legfőbb törekvése.

— **Kegyetlen gyilkosság** történt f. hó 19-re virradó éjjelen Szentléleken. Kanabé Mihály egy rovtort multu munkás, feleségével szóváltásba elegyedett s dühében fejszét ragadva, azt a szó teljes értelmében darabokra vagdalta. A kanibáli ember féktelen dühében, miután megölte áldozatát, még a csontjait is összetörte. A csendőrség értesülvén a dologról, kora hajnalban kivonult Szentlélekre.

— **A vadászat halottja.** Mult kedden volt temetése Teutsch József kereskedőnek, annak a szerencsétlen embernek, kit legjobb barátja, Galtz József, lőtt szíven az apáczai erdőségekben vadászat alkalmával. Szentanuk megerősítik azt a hirt, hogy Teutsch maga volt oka szerencsétlenségének. Mikor a vad közeledtét a hajtók jelezték, Teutsch elhagyta helyét s a másik oldalra ment át, hogy a vadhoz közelebb legyen. Lebukott egy bokor mögé, hogy a hajtók által jelzett vaddisznót célba vegye. Galtznak sejtetne sem volt arról, hogy barátja helyét elhagyta volt, a sürü bozót árnyékában mozgó alakot vadnak gondolva, célba vette s elsütötte 6 golyóval, úgynevezett postával töltött fegyverét. A durranásra odaszaladtak társai is s halva látták elterülni Teutschot. Mind a hat golyó szívébe furódott a szerencsétlennek. Teutsch neje egyik kis fiával Bécsben volt rokoni látogatására, ott érte a lesújtó hír. Mikor a boldogtalan apát saját kocsiján halva vitték Brassóba, gyermekei megpillantva a kocsit, örömköltással futottak előbe; képzelhetni a szív facsaró jelenetet, a mi ekkor a szerencsétlen házban és temetés napján lejátszódott.

— **Harcz egy veszett kutyával.** Hátszegen egy idő óta folytonosan zaporodnak a veszett ebek s alig mulik el nap, hogy ne történnék szerencsétlenség. A mult héten a környékbeli falvakban többen bele is haltak a veszett eb marásába; egy áldozatot bevitték Dévára, az ott halt meg. Nehány nappal ez előtt a Kendeffy-féle uradalom kezelőjét harapta meg veszett kutya, e hó 14-én pedig egy asszonyt. De mindezeknél borzalmasabb eset történt ugyan e hó 15-én Hátszegen. Egy Poveszku nevű timár-mester ugyanis reggel kiment a mezőre s visszajövet azt vette észre, hogy egy nagy kutya tart feléje. A timárnak persze eszé ágában sem volt, hogy veszett kutyával lesz dolga s azért tovább folytatta útját. A kutya azonban utolérte s ráugrott. A szerencsétlen ember elterült a földön, a kutya pedig a legnagyobb dühvel jobb vállába harapott, erre a megharapott nyakon ragadta a kutyát s a földhöz verte, de a tájékozott állat újra felugrott. A szegény ember ekkor már egészen össze volt marva, de volt még annyi ereje, hogy torkon fogva a kutyát, a földhöz vágta. Ekkor menekülni akart s el is jutott egy kerítésig, de a kutya ismét ott termelt s jobb mellébe harapott. Valóságos élet-halálharcz keletkezett ekkor a kutya és ember között. A vadállat minden áron a fejét akarta megharapni, de erős kézzel, két fülénél fogva tartotta magától távol a véres ember. Végre hesszas küzdelem után a kutya megfojtva, megdölgölve vált el a megmárt embertől, ki véresen ment a város házára, hol azonnal orvosi segítségben részesítették. Remélhetőleg mielőbb felküldik Budapestre, a Pasteur-intézetbe.

— **A királykisasszony új otthona.** Nagyban rendezkednek a lichteneggi kastélyban, mely Mária-Vajériának és férjének lesz állandó lakóhelye. A belső

berendezéssel már elkészültek s most azokat a különféle, jórészt gyermekkori emléktárgyakat helyezik el, melyeket a főhercegnő itt is maga körül akar látni. A kastélyba már most csak jeggyel lehet bejutni s ilyet is nagy nehezen adnak, bár százával járnak bucsut a kíváncsiak Lichteneggebe. Az új pár tudvalevőleg az esküvőt követő első heteket nem Lichteneggen, hanem a radmani vadász-kastélyban fogja tölteni. Radmer tulajdonképpen nem is vadász-kastély, hanem csak vadász-ház, melynek csak nagyon korlátolt számú helyiségei vannak, egész éven át csak egy császári erdész lakik benne. Mária-Valéria személyes óhaja, hogy a legnagyobb visszavonultságban és egyszerűségben tölthessen ott néhány hetet esküvője után. Mindössze egy inas, egy komorna, egy szakács és egy kocsis kíséri a főhercegi párt, kik Lichteneggre csak az ősszel költöznek be véglegesen. A király legközelebb megnézi, hogyan rendezték be leánya kastélyát.

— **Határvizsgálat és határvizsgálati kir. biztos.** Az osztrák-magyar monarchia két állama és Románia között 1887-ben kötött s az 1888. évi XIV. t. cikkel az ország törvényei közé iktatott határegyezmény végrehajtásából az 1888. év folyamán véghez vitt határjelzés leírása mind a magyar, mind a román kormány részéről megerősítettén, e határegyezmény VII. cikkelyének rendelkezéséhez képest, a nyár folyamán a Magyarország s Románia közötti egész határvonalra kiterjedő vizsgálat lesz eszközözendő. E határvizsgálati munkálatok legkésőbb július hó 30-án kezdődnek s okvetlenül e nyáron hajtának végre. A határvizsgálat a Beszterce-Naszódmegyében fekvő hármas határpontonál veszi kezdetét s így halad aztán a Dunáig. Magyar részről a határvizsgálati bizottságba királyi biztossá ő Felső Mikó Bálint csikmegyei főispánt nevezték ki.

— **Véres multság.** A napokban több brassói iparos család kirándult a méhkeretekbe, hol a Vindombák folyó partján fürdés után kedélyesen üzonnáltak és mulattak. E mulatságot brutális módon megzavarták. Midőn Finta Ferencz, magyar cipész-mester, kit mindenki szelid és tisztességes polgárnak ismer, fürdés után kijött a vízből s a Buncsu-féle méhkert mellett elcsúszott, hogy felöltözzék, nehány a kertben dolgozó vad oláh megtámadta a védtelen embert s majdnem agyonverték. A zajra a mulató társaság több tagja a Finta segítségére sietett, így May János kovács-mester is; de a vészemre kapott oláhok ezt is agyba-főbe verték, szúrták. A megrémült társaság egyik tagja orvosért, egy másik rendőrökért futott. Az orvos bevarrta Finta kettéhasadt fejét s egyéb sebeit. Nehezebb dolga volt a rendőrség vezetőjének. A kert tulajdonosának anyósá nem akarta megengedni, hogy belépjenek a méhkeretbe. Nagy nehezen mégis sikerült négy „jó madarat” letartóztatni. Mint halljuk, ezek a móczók iparszerűleg üzik ezen vandalizmusukat. Megvárják, míg valaki megfürdik s aztán megrohanják a védtelent, elverik, megszasztják s aztán megfosztják ruhájától s egyéb holmijától. Jögezmök erre csak az, hogy ott nem szabad járni; de semmi jel nem figyelmezteti az arra menőt, hogy tilos helyen jár s hogy — rablók közé siet.

— **Óriási forgószél.** Oláhbagátból írják, hogy f. hó 7-én d. e. 10—11 órakor a Kolostor, Vaád és Oláh-Bogáta községek határai között mintegy 5—6 holdnyi területen rendkívüli forgószél volt s tartott 5—15 perczig. A mindent magával ragadó szél oly forró volt, hogy az ott dolgozó munkások bőrét összeégette s oly nagy erővel jött, hogy a patakból a vizet és a szántóföldekről a fővenyt nagymennyiségben ragadva magával, a még le nem kaszált rétek füveit úgy beverte azzal, hogy a folyó évben hasznavehetetlenek. Továbbá négy boglya szénát karóstól kitépett, illetve fölemelt és nagy távolságra a magasságba vitte s ott szét-szórta. Egy derékvastagságú élő vadfát többel kicsavart és mintegy pár száz lépésnyi távolságig vitte magával. A le nem tarolt gabonákat össze-vissza kuszálta és különösen a törökbuza vetéseket a jégesőnél erősebben összetörte. Feltűnő volt az, hogy eső és jég nélkül jelentkezett a vihar, még csak felhő sem volt a közelben, csak a tűnemény színhelye fölött nyult le a magasból egészen függőlegesen egy világosszürke felhő, mely felül szélesebb és befelé mind vékonyabb volt, míg egész hegyben végződött. Egészen világos felleg volt, csak a tűnemény végén volt sötétebb. A megrémült munkás nép a különös alakú fellegben sárkányt vél látni, annál is inkább, mert ilyen rendkívüli vihar a közelben még nem volt. Szerencse,

hogy csak kis területen dult, sőt még nagyobb szerencse az, hogy nem a községben jelentkezett, mert a milyen nagymérvű volt, az egész községet feldúlja.

— **Thurn-Taxis herceg ajándéka.** Simor János hercegprimást, ki még szerdán visszautazott székelyére, szép ajándékkal lepte meg Thurn-Taxis Albert herceg a nász lakoma után. Egy gyönyörű arany keresztet nyújtott át neki, mely valóságos remeke az ötvösművészetnek. A kereszt számtalan drága köve közül különösen egy gömbölyűre csiszolt dió nagyságu smaragd válik ki színpompájával. A hercegprimás az ajándékot nem fogja kiucstárába helyezni, mivel kiválóbb ünnepek alkalmával hordani óhajta.

— **Két új földesasszony.** Vulka Pordányban, Kis-Marton mellett nemrég két éltesebb hölgy hirtőket vásárolt s azóta ott szép csendesen gazdálkodik. A két hölgy testvér; az egyik most 38 éves, a másik 10 évvel idősebb; mindketten sokat járták a világot, Romániát, Szerbiát, Oroszországot beutazták s Bécsben sem ismeretlenek. A két magyar földbirtokosnő nem más, mint két törpe nő, kik az idén a tavasz végével még a bécsi Praterben mutogatták magukat belépő-díj mellett. A bécsi szereplés volt az utolsó, mert ekkor a két törpe azt vette észre, hogy csekélységük elég nagy jövedelmet hajtott arra, hogy öreg napjaikra megszabaduljanak az imprezárió szeszélyeskedéseitől, a művészi pályá sok mindenféle gondjától és bajától. Így lett belőlük magyar földbirtokosnő.

— **Gyilkos anya.** Szentegyházás-Oláhfaluban Pistia Istvánnak hívják a pakulárt. Az iskolának a külsőjét is csak elvétve látta, de a korcsmát „körül-belől” igen jól ismerte. Felesége is volt neki, meg öt gyermeke, kik közül a 12 éves segített pásztorokdni, a másik 4 pedig, kik 4 hónapos, 4, 7 és 9 évesek valának, ottkon nyomorogtak. Legfőbb élelmi czikk a pálinka lévén, egyéb ételekre nem juthatott sok s éheztek mindnyáján. Az asszony június 23-án a síró 4 gyermeket ismét pálinkával elégítette ki s részegítette le. Fogott ekkor egy kést s előbb a sorban fekvő 4 gyermeket, aztán önmagát felhasította. Az iszonyu tette az asszonyt némelyek szerint a kétségbeesés, mások szerint örülesi roham vitte rá. Az érdemes férj hazahívván, a boncolásai és temetési szertartást szintén részegen aludta át egy fakószékér csendes ölében.

— **Medvék.** Hatalmas medvét lőtt meg a napokban Gözsi Géza vadász ember, a maczkó azonban elhordta a bőrét; később azonban mádalfalvi emberek találtak meg és bevitték Mádalfalvára, hova Gözsi Géza is azonnal kirándult. Még több község területén garázdálkodnak a maczkók és nagy károkat tesznek. Valószínű, hogy a többi községekben is fognak hajtóvadászatot tartani s még néhány medvébőrre lehet áldomást inni.

— **A hőség Amerikában** az idén minden képzaletet felülmúl. A mi kánikulánk valóságos gyermekjáték ahoz, a mit az amerikai nap produkál. Ezer meg ezer ember pusztul el napszúrás folytán; az állatok rakásra hullanak az utcán. Burlingtonban 106 (Fahrenheit) fok volt a meleg a napokban, St.-Louisban 104 fok, Cincinnati, Mirwankee, Indianopolis mind 100 fokos hőségben szenvednek; ez a 100 fok tudvalevőleg 55 $\frac{1}{2}$ fok Celsius, és 44 $\frac{1}{2}$ Reaumur. Legkeservesebb a chicagóiak sorsa. Ott még éjjel is majdnem oly szörnyű hőség van, mint nappal. Az üzlet mindenütt pang; a szabadban teljes lehetetlenség dolgozni. Száz meg száz ló hull el naponta.

— **A fenyegetőző bolgárok.** Azon fán, mely alatt Panicza őrnagyot fölboltították, a minap egy reggel a következő feliratú vászonszalagot találtak: „Nyugodjál békében, kedves Panicza bajtárs, 1890 ben itt lesz a Ferdinánd sirja is.” E szavak bolgár nyelven nagy vörös betűkkel voltak a vászonra írva.

— **Megfordítva.** — Ugyan menjen edesem! Ön el tudott engem feledni két évig, mert nagy távolságban voltam tőle, s most, hogy közel van hozzám, ön — nem hagy békét.

— Ez onnan van, asszonyom, hogy a szerelem könnyen le tudja győzni a távolságot, de a közelséget alig.

Piaczi árak

Kézdí-Vásárhelytől, július 13-án.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 6 frt. 70 kr
„ (elegy)	— frt — kr
Rozs (tisztá)	4 frt 70 kr
Rozs (elegy)	hektóliterenkint -- frt -- kr

Arpa (tisza)	"	4 frt 20 kr
Arpa (elegy)	"	— frt — kr
Zab	"	2 frt 90 kr
Törökbuza	"	4 frt 40 kr
Kása (köles)	"	8 frt — kr
" (árpa)	"	24 frt — kr
Borsó	"	6 frt — kr
Lencse	"	9 frt — kr
Fuszulyka	"	6 frt — kr
Pityóka (legszebb)	"	1 frt 20 kr
Marhahús	kilogr.-kint	— frt 36 kr
Disznóhús	"	— frt 40 kr
Juh-hús	"	— frt — kr
Szalonna	"	— frt 75 kr
Faggyu (nyers)	"	— frt 22 kr

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén
1890. július hó 18-án.

Magyar aranyjáradék 6%	—.
Magyar aranyjáradék 4%	103.—
Magy. papíráradék 5%	99.75
Magyar vasúti kölesén	—.
M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	—.
M. keleti vasúti államkötv. II. kibocs.	—.
M. keleti vasúti államkötv. III.	113.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	—.
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	—.
Temes-bánáti földteherm. kötvény	—.
Temes-bánáti földt. kötv. záradékkal	—.
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—.
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	104.—
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	99 —
Magyar nyeresemény-sorsjegykölesén	138.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	127.50
Osztrák járadék papírban	88.50
Osztrák járadék ezüstben	89.25
Osztrák járadék aranyban	109.—
1860. államsorsjegyek	140.—
Osztrák-magyar bank részvény	978.—
Magyar hitelbank részvény	344.—
Osztrák hitelintézet részvény	303.50
Ezüst	—.
Cs. és kir. arany	5.53
20 frankos arany	9.28
Német birodalmi márka	58.80
London (2 havi váltókért)	116.60
20 márka arany	11.41

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1890. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1890. június hó 1-től.

Á l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze-mély-vonat	Gyors-vonat	Á l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze-mély-vonat	Gyors-vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	(érk. ind.)	3.13	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4 —	10.32		10.32	3.18	
Botfalva	"	4.70	10.50		10.42	4.36	
Földvár	"	4.44	11.04	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	1.23	5.06
Mogyorós	"	5.04	11.18	Nagy-Enyed	"	1.50	5.24
Apáczs	"	5.10	11.30	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	2.36	5.57
Köpecs	"	5.40	11.45		2.46	6.08	
Ágostonfalva	"	5.47	11.51	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.23	6.36
Alsó-Rákos	"	6.06	12.06		3.33	6.42	
Homoród	"	6.35	12.27	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.28	8.10
Kacsa	"	6.54	12.39		6.05	8.30	10.48
Bene	"	7.17	12.56	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	10.41	12.41
Erked	"	7.39	1.12		11.06	1.09	2.08
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	8.11	1.34	Budapest	(érk. ind.)	6.35	8.15
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	8.38	1.49				
Medgyes	(érk. ind.)	8.47	1.59				
	(ind.)	10.40	2.59				

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délelőtt 9 óra 48 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 23 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasút.

Héjasfalva	indul délelőtt 12.—	Székely-Udvarhely	indul délután 2.45
Székely-Keresztur	12.31	Bögöz	3.15
Nagy-Galambfalva	1.05	Nagy-Galambfalva	3.41
Bögöz	1.21	Székely-Keresztur	4.18
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 1.50	Héjasfalva	érkezik este 4.50

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.